

72. EDWARD SZARZYNSKI

19 juni 1913 Oberhausen
3 december 2009 Breda

Korporaal, Stafeskadron

Geboren in Duitsland. Op zijn zevende verhuisde hij naar Polen. Op school werd hij uitgescholden voor “Mof”, omdat hij de taal niet sprak en zijn oma was boos op hem, omdat hij geen Pools sprak.

Vanaf 1927 woonde het gezin in Gdynia. Hier had zijn vader een eigen limonade- en bierfabriek.

Edward werd verliefd op Tina. Zijn vader vond haar maar niets. Hij zag hem liever met iemand uit een rijke familie. Vader wilde dat Edward als oudste zoon het bedrijf overnam, maar die had geen interesse en vertrok. Hij beloofde Tina om terug te komen. Met een broer reisde hij naar Frankrijk.

Op 1 september 1939 vielen de Duitsers Polen binnen. Vanaf toen was er geen contact meer met zijn familie. Edward moest het leger in. Hij kon kiezen tussen het Poolse regiment in Frankrijk of het Poolse leger dat gevormd werd in Schotland. Hij koos voor het laatste. Via Bordeaux ging de reis naar Engeland en door naar Schotland. Daar volgde hij een legeropleiding.

Een wonder gebeurde, toen Edward in Schotland twee van zijn broers tegenkwam. Thaddeusz, die als Poolse soldaat gevangengenomen door de Russen en op de boot gezet als kanonnenvlees in de strijd tegen de Duitsers. De andere broer was Karol.

Begin augustus 1944 kwamen ze aan in Normandië, waar ze vochten bij de Zak van Falaise. Edward zat bij de verbindingstroepen.

Na Normandië trokken ze verder naar België en Nederland waar ze Breda bevrijdden. Edward stapte uit zijn tank, achter de Ploegstraat. Hij en Corrie Embregts keken elkaar in de ogen en het was gelijk liefde op het eerste gezicht. Ondanks de mooie tijd moest Edward verder om andere delen van

Nederland te bevrijden. Hij beloofde haar om terug te komen.

Precies een jaar na de bevrijding van Breda trouwden ze, ondanks dat de ouders van Corrie fel tegen het huwelijk waren. De bruiloft was in het stadhuis van Breda, zonder de familie met alleen een zus en vriendin van Corrie. Daarna vertrokken ze naar Duitsland. Edward verlangde terug naar Polen, maar zijn moeder schreef dat hij dat niet moest doen. Polen was ingenomen door de Russen en hij zou als verrader worden gezien en worden opgepakt. Tot 1946 bleven ze in Duitsland. Ondertussen is zijn vader op 6 augustus 1946 in Polen geëxecuteerd door de Russen.

Ze keerden terug naar Breda en in 1947 kreeg Edward een baan bij bierbrouwerij de Drie Hoefijzers. Hij werd gediscrimineerd. In die tijd heerste er veel werkloosheid, hij werd gezien als een baantjespikker. Hij miste nog altijd zijn land en moeder. Toen ze stierf op 3 februari 1947, at hij van verdriet een week niet.

Na de oorlog woonden zijn broers en zussen in Polen, Frankrijk, Engeland, Duitsland en Oostenrijk. Ze schreven elkaar jarenlang brieven. Na hun eerste dochter kregen Edward en Corrie nog negen andere kinderen. Pas op zijn zestigste kwam hij weer in Polen. Daar hoorde hij van zijn broers dat zijn vroegere verloofde Tina tien jaar op hem had gewacht en inmiddels zelf getrouwd was.

